

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра клінічної медицини

Силабус

нормативної освітньої компоненти

**«Внутрішня медицина у тому числі клінічна фармакологія,
клінічна імунологія та алергологія, професійні хвороби»**

підготовки

магістра

спеціальності

222 «Медицина»

освітньо-професійна програма

«Медицина»

Силабус освітньої компоненти «Внутрішня медицина у тому числі клінічна фармакологія, клінічна імунологія та алергологія, професійні хвороби» підготовки магістра, галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 222 Медицина, за освітньо-професійною програмою «Медицина».

Розробник: Яковенко Олег Костянтинович - кандидат медичних наук, ст.. викладач кафедри клінічна медицина
Отченашенко Вікторія Анатоліївна – кандидат медичних наук, доцент кафедри клінічна медицина,
Джуманюк Любов Миколаївна – асистент кафедри клінічної медицини

Силабус освітньої компоненти затверджено на засіданні кафедри клінічної медицини
протокол № 1 від 31.08.2022 р.

Завідувач кафедри:

Галей М. М.

© Яковенко О. К., 2022
© Отченашенко В. А., 2022
© Джуманюк Л.М., 2022

І. ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика ОК	
Денна форма навчання	22 Охорона здоров'я 222 Медицина Медицина Магістр	Нормативна. Цикл загальної підготовки	
		Рік навчання	
		5-й	
		Семестри	
		9-й	10-й
		Лекції (30 год.)	
		20 год.	10 год.
		Лабораторні (154 год.)	
		116 год.	38 год.
		Самостійна робота (70 год.)	
Кількість годин / кредитів 270 / 9		34 год.	36 год.
ІНДЗ: немає		Консультації (16 год.)	
		10 год.	6 год
		Всього годин 5 курс – 270	
		Форма контролю: 9 семестр – залік 10 семестр - екзамен	
Мова навчання		українська	

ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПІБ Науковий ступінь Вчене звання Посада: Комунікація із студентами:	Яковенко Олег Костянтинович Кандидат медичних наук Старший викладач кафедри клінічної медицини тел.: +38 0505470790 e-mail: yakovenko.oleh@vnu.edu.ua
---	---

Консультації Посилання на електронний курс Лаборант який забезпечує проведення лабораторних робіт та відпрацювань Розклад занять:	 http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
--	---

ПІБ Науковий ступінь Вчене звання	Отченашенко Вікторія Анатоліївна Кандидат медичних наук
--	--

Посада:
Комунікація із студентами:

Доцент кафедри клінічної медицини
тел.: +380997782684
e-mail: otchenashenko.viktoriia@vnu.edu.ua

Консультації
Посилання на електронний курс
Лаборант який забезпечує
проведення лабораторних робіт та
відпрацювань
Розклад занять:

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

ПІБ
Науковий ступінь
Вчене звання

Джуманюк Любов Миколаївна

Посада:
Комунікація із студентами:

Асистент кафедри клінічної медицини
тел.: +38 0992691440
e-mail: Dzhumaniuk.Liubov@vnu.edu.ua

Консультації
Посилання на електронний курс
Лаборант який забезпечує
проведення лабораторних робіт та
відпрацювань
Розклад занять:

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

1. Анотація курсу. Внутрішня медицина – розділ медицини, що займається проблемами етіології, патогенезу та клінічних проявів захворювань внутрішніх органів, їхньої діагностики, нехірургічного лікування, профілактики та реабілітації. Внутрішня медицина охоплює вивчення основних етіологічних та патогенетичних факторів виникнення захворювань серцево-судинної, кістково-м'язевої, травної, дихальної, сечо-видільної систем та системи крові. Вивчаються основи клінічного обстеження хворого, основні симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів та їх оцінка, методичні основи фізикального обстеження хворого та семіологічна оцінка результатів обстеження хворого, клініко-діагностична інтерпретація показників найважливіших лабораторно-інструментальних досліджень в нормі та при даних захворюваннях; основні принципи лікування, прогнозу та профілактики.

2. Пререквізити та постреквізити.

Пререквізити: Внутрішня медицина, як навчальна дисципліна: • базується на вивченні пропедевтики внутрішньої медицини, а також інших базових дисциплін (медичної біології, медичної та біологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, гістології, цитології та ембріології, анатомії людини, патоморфології, фізіології та патофізіології, мікробіології, вірусології та імунології, радіології) й інтегрується з цими дисциплінами;

Постреквізити: Внутрішньої медицини закладає основи для засвоєння здобувачами освіти знань з профільних клінічних професійно-практичних дисциплін; формує вміння застосовувати знання з патології внутрішніх органів у процесі подальшого навчання та професійній діяльності відповідно до принципів доказової медицини.

3. Мета і завдання освітньої компоненти.

Мета: викладання внутрішньої медицини є здобуття та поглиблення знань, вмінь, навичок та інших компетентностей з внутрішньої медицини, необхідних у професійній діяльності, які встановлені на основі освітньо-професійної програми.

Завдання:

Проводити опитування і фізикальне обстеження хворих та аналізувати їх результати у клініці внутрішньої медицини. • Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань у клініці внутрішньої медицини. • Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених захворювань у клініці внутрішньої медицини. • Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань у клініці внутрішньої медицини. • Визначати провідні синдроми і симптоми у клініці внутрішньої медицини. • Обґрунтовувати і формулювати попередній діагноз найбільш поширених захворювань у клініці внутрішньої медицини. • Скласти план обстеження хворого, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш поширених захворюваннях у клініці внутрішньої медицини та їх ускладненнях. • Проводити диференціальну діагностику, обґрунтовувати та формулювати клінічний діагноз основних захворювань у клініці внутрішньої медицини. • Визначати тактику ведення (рекомендації стосовно режиму, дієти, лікування, реабілітаційні заходи) хворого з найбільш поширеними захворюваннями у клініці внутрішньої медицини. • Призначати немедикаментозне і медикаментозне лікування, в т.ч. прогностомодифікуюче, найбільш поширених захворювань у клініці внутрішньої медицини. • Проводити немедикаментозну і медикаментозну первинну та вторинну профілактику основних захворювань у клініці внутрішньої медицини. • Визначати прогноз та працездатність хворих із основними захворюваннями у клініці внутрішньої медицини. • Діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах у клініці внутрішньої медицини. • Застосовувати основні алгоритми інтенсивної терапії невідкладних станів у клініці внутрішньої медицини. • Виконувати медичні маніпуляції. • Вести медичну документацію у клініці внутрішньої медицини. • Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.

4. Результати навчання (компетентності)

Таблиця 2

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані. ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів. ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання. ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань. ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань. ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності ПРН 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем. ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за додатком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за додатком 2). ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за додатком 4), враховуючи вік пацієнта. ПРН 6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за додатком 2). ПРН 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за додатком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за додатком 2). ПРН 8. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за додатком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу. ПРН 9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за додатком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
---	---

5. Структура освітньої компоненти

Таблиця 3

Структура освітньої компоненти (9 семестр)

№ тем и	Назви змістових модулів і тем	Усьо-го	Лек.	Лаб .	Сам . роб.	Конс.	Форма контролю*/Бали Т+УО+ВПЗ
Змістовий модуль 1. Основи діагностики, лікування та профілактики хвороб серцево-судинної системи							
1.	Есенціальна артеріальна гіпертензія. Нейроциркуляторна дистонія.	22	2	4	12	4	(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
2.	Вторинні (симптоматичні) артеріальні гіпертензії.	4		4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
3.	Атеросклероз.	4		4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
4.	Стабільна ішемічна хвороба серця (ІХС).	6	2	4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
5.	Гострий коронарний синдром (нестабільна стенокардія і гострий інфаркт міокарда).	4		4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
6.	Легеневе серце. Тромбоемболія легеневої артерії (ТЕЛА).	4		4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
7.	Вроджені вади серця у дорослих.	6	2	4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
8.	Інфекційний ендокардит.	4		4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
9.	Набуті вади серця.	4		4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
10.	Міокардити і кардіоміопатії.	6	2	4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
11.	Перикардити.	4		4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
12.	Порушення ритму серця.	6		4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
13.	Порушення провідності серця.	4	2	4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
14.	Гостра та хронічна серцева недостатність.	4		4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
15.	Засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за змістовим модулем 1.	4		4			Т(5)+ВПЗ(5) / 2
Разом за модулем 1		86	10	60	12	4	
Змістовий модуль 2. « Основи діагностики, лікування та профілактики хвороб кістковом'язової системи та сполучної тканини»							
16.	Гостра ревматична лихоманка.	20	2	4	10	4	(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
17.	Системні захворювання сполучної тканини (системний червоний вовчак).	4		4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
18.	Системні захворювання сполучної тканини (системна склеродермія, дерматоміозит).	4		4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
19.	Системні васкуліти. Геморагічний васкуліт (васкуліт ШенлейнГеноха), гіперсенситивний васкуліт,	4		4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3

	вузликівий поліартеріїт						
20.	Ревматоїдний артрит.	6	2	4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
21.	Остеоартрит.	4		4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
22.	Подагра.	6	2	4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
23.	Серонегативні спондилоартрити (анкілозуючий спондиліт, реактивні артрити). Анкілозуючий спондиліт.	4		4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
24.	Засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за змістовим модулем 2.	4		4			Т(5)+ВПЗ(5) / 2
Разом за модулем 2		56	6	36	10	4	
Змістовий модуль 3. « Основи діагностики, лікування та профілактики хвороб сечовидільної системи»							
25.	Хронічна хвороба нирок. Гломерулонефрити. Амілоїдоз нирок. Гломерулонефрити.	20	2	4	12	2	(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
26.	Пієлонефрити. Тубулоінтерстиційний нефрит Пієлонефрити.	6	2	4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
27.	Гостре пошкодження нирок. Хронічна ниркова недостатність.	4		4			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
28.	Засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за змістовим модулем 3.	8		8			Т(5)+ВПЗ(5)
	Курація хворого та написання історії хвороби						ВПЗ(5)
	Експрес-контроль у формі тестування						Виконано
Разом за модулем 3		38	4	20	12	2	
Всього годин / Балів		180	20	116	34	10	5 / 200 балів

Форма контролю*: Т – тести; УО – усне опитування; ВПЗ – виконання практичного завдання.

Таблиця 4

Структура освітньої компоненти (10 семестр)

Змістовий модуль 4. « Загальні питання професійної патології.»							
29.	Пневмокониоз. Хронічний бронхіт та хронічне обструктивне захворювання легень пилової етіології. Професійні хвороби органів дихання токсико-хімічної етіології.	20	4	2	12	2	(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
30.	Вібраційна хвороба та нейросенсорна приглухуватість. Висотна та декомпресійна	2		2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3

	хвороби. Професійні хвороби, зумовлені впливом електромагнітного випромінювання та ультразвуку, дією несприятливих факторів виробничого мікроклімату.						
31.	Професійні захворювання, пов'язані з перенапруженням окремих органів і систем. Професійні нейротоксикози	2		2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
32.	Засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за змістовим модулем 4.	2		2			Т(5)+ВПЗ(5) / 2
Разом за модулем 4		26	4	8	12	2	
Змістовий модуль 5. «Клінічна фармакологія»							
33.	Предмет та завдання клінічної фармакології. Основні положення фармакокінетики та фармакодинаміки. Взаємодія лікарських препаратів, види побічної дії ліків, ускладнення медикаментозної терапії. Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що впливають на гомеостаз та ліпідний обмін.	16	2	2	10	2	(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
34.	Клініко-фармакологічна характеристика антиангінальних та антиішемічних лікарських засобів. Клініко-фармакологічна характеристика антигіпертензивних лікарських засобів	2		2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
35.	Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що впливають на бронхіальну прохідність. Клініко-фармакологічна характеристика протизапальних лікарських засобів	2		2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
36.	Клініко-фармакологічна характеристика антибактеріальних лікарських засобів.	4		2	2		(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
37	Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що впливають на функції травного каналу, гепатобіліарну систему та	2		2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3

	підшлункову залозу.						
38.	Засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за змістовим модулем 5.	2		2			Т(5)+ВПЗ(5)
Разом за модулем 5		28	2	12	12	2	
Змістовий модуль 6. «Клінічна імунологія та алергологія»							
39.	Імунне запалення та інфекційні хвороби.	18	2	2	10	2	(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
40.	Імунологічні методи досліджень. Поняття про імунограму.	2		2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
41.	Природжені імунодефіцитні захворювання. Вікова імунологія	2		2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
42.	Набуті імунодефіцитні захворювання. СНІД, імунопатогенез, імунодіagnostика, імунокорекція.	2		2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
43.	Основні принципи призначення імуноотропної терапії. Імунореабілітація, імунопрофілактика.	2		2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
44.	Атопія та алергія. Імунні механізми розвитку алергії.	4	2	2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
45.	Лабораторна алергодіagnostика. Нереагінкові прояви алергії. Принципи лікування алергопатологій.	2		2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
46.	Псевдоалергія. Невідкладні стани в алергології. Медикаментозна хвороба.	2		2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
47.	Засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за змістовим модулем 6.	4		2	2		Т(5)+ВПЗ(5) / 2
	Курація пацієнта і написання історії хвороби						ВПЗ (5)
	Виконання позааудиторної роботи						(5)
	Експрес-контроль у формі тестування						Виконано
Разом за модулем 6		36	4	18	12	2	
Всього годин / Балів		90	10	38	36	6	5 / 120 балів
Всього годин за 9 і 10 семестр		270	30	154	70	16	

Форма контролю*: Т – тести; УО – усне опитування; ВПЗ – виконання практичного завдання.

Таблиця 5

Перелік тем лекцій

Назва лекції	Кількість годин
9 семестр	
Тема 1. Артеріальна гіпертензія	2
Тема 2. Ішемічна хвороба серця	2
Тема 3. Набуті вади серця	2
Тема 4. Міокардити і кардіоміопатії.	2
Тема 5. Порушення ритму та провідності серця	2
Тема 6. Системні захворювання сполучної тканини	2
Тема 7. Ревматоїдний артрит та остеоартрит. Диференціальна діагностика	2
Тема 8. Серонегативні спондилоартрити (анкілозуючий спондиліт, реактивні артрити). Анкілозуючий спондиліт.	2
Тема 9. Хронічна хвороба нирок.	2
Тема 10. Гостре пошкодження нирок. Хронічна ниркова недостатність.	2
Всього за 9 семестр	20
10 семестр	
Тема 11. Загальні питання професійної патології. Вібраційна хвороба та нейросенсорна приглухуватість. Професійна інтоксикація бензолом	4
Тема 12. Предмет та завдання клінічної фармакології. Основні положення фармакокінетики та фармакодинаміки. Взаємодія лікарських препаратів, види побічної дії ліків, ускладнення медикаментозної терапії.	2
Тема 13. Основні завдання та проблеми клінічної імунології. Принципи функціонування імунної системи, клініко-лабораторна оцінка її розладів. Хвороби імунної системи. Принципи імунодіагностики, імунотерапії, імунореабілітації та імунопрофілактики.	2
Тема 14. Сучасні погляди на atopічні хвороби як на системні захворювання. Алергічні захворювання. Класифікація, клінічні приклади	2
Всього за 10 семестр	10
Всього	30

Таблиця 6

Перелік тем лабораторних робіт

Назва лабораторної роботи	Кількість годин
9 семестр	
Тема 1. Есенціальна артеріальна гіпертензія. Нейроциркуляторна дистонія.	4
Тема 2. Вторинні (симптоматичні) артеріальні гіпертензії.	4
Тема 3. Атеросклероз.	4
Тема 4. Стабільна ішемічна хвороба серця (ІХС).	4
Тема 5. Гострий коронарний синдром (нестабільна стенокардія і гострий інфаркт міокарда).	4
Тема 6. Легеневе серце. Тромбоемболія легеневої артерії (ТЕЛА).	4
Тема 7. Вроджені вади серця у дорослих.	4
Тема 8. Інфекційний ендокардит.	4
Тема 9. Набуті вади серця.	4
Тема 10. Міокардити і кардіоміопатії.	4

Тема 11. Перикардити.	4
Тема 12. Порушення ритму серця.	4
Тема 13. Порушення провідності серця.	4
Тема 14. Гостра та хронічна серцева недостатність.	4
Тема 15. Контроль змістового модуля 1. Засвоєння практичних навичок	4
Тема 16. Гостра ревматична лихоманка.	4
Тема 17. Системні захворювання сполучної тканини (системний червоний вовчак).	4
Тема 18. Системні захворювання сполучної тканини (системна склеродермія, дерматоміозит).	4
Тема 19. Системні васкуліти. Геморагічний васкуліт (васкуліт Шенлейн-Геноха), гіперсенситивний васкуліт, вузликовий поліартеріїт	4
Тема 20. Ревматоїдний артрит.	4
Тема 21. Остеоартрит.	4
Тема 22. Подагра.	4
Тема 23. Серонегативні спондилоартрити (анкілозуючий спондиліт, реактивні артрити). Анкілозуючий спондиліт.	4
Тема 24. Контроль змістового модуля 2. Засвоєння практичних навичок	4
Тема 25. Хронічна хвороба нирок. Гломерулонефрити. Амілоїдоз нирок. Гломерулонефрити.	4
Тема 26. Пієлонефрити. Тубулоінтерстиційний нефрит Пієлонефрити.	4
Тема 27. Гостре пошкодження нирок. Хронічна ниркова недостатність.	4
Тема 28. Контроль змістового модуля 3. Засвоєння практичних навичок	8
Всього	116
10 семестр	
Тема 29. Пневмоконіози. Хронічний бронхіт та хронічне обструктивне захворювання легенів пилової етіології. Професійні хвороби органів дихання токсико-хімічної етіології.	2
Тема 30. Вібраційна хвороба та нейросенсорна приглухуватість. Висотна та декомпресійна хвороби. Професійні хвороби, зумовлені впливом електромагнітного випромінювання та ультразвуку, дією несприятливих факторів виробничого мікроклімату.	2
Тема 31. Професійні захворювання, пов'язані з перенапруженням окремих органів і систем. Професійні нейротоксикози	2
Тема 32. Контроль змістового модуля 4. Засвоєння практичних навичок	2
Тема 33. Предмет та завдання клінічної фармакології. Основні положення фармакокінетики та фармакодинаміки. Взаємодія лікарських препаратів, види побічної дії ліків, ускладнення медикаментозної терапії. Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що впливають на гемостаз та ліпідний обмін.	2
Тема 34. Клініко-фармакологічна характеристика антиангінальних та антиішемічних лікарських засобів. Клініко-фармакологічна	2

характеристика антигіпертензивних лікарських засобів	
Тема 35. Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що впливають на бронхіальну прохідність. Клініко-фармакологічна характеристика протизапальних лікарських засобів	2
Тема 36. Клініко-фармакологічна характеристика антибактеріальних лікарських засобів.	2
Тема 37. Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що впливають на функції травного каналу, гепатобіліарну систему та підшлункову залозу.	2
Тема 38. Контроль змістового модуля 5. Засвоєння практичних навичок	2
Тема 39. Імунне запалення та інфекційні хвороби.	2
Тема 40. Імунологічні методи досліджень. Поняття про імунограму.	2
Тема 41. Природжені імунодефіцитні захворювання. Вікова імунологія	2
Тема 42. Набуті імунодефіцитні захворювання. СНІД, імунопатогенез, імунодіagnostика, імунокорекція.	2
Тема 43. Основні принципи призначення імунотропної терапії. Імунореабілітація, імунопрофілактика.	2
Тема 44. Атопія та алергія. Імунні механізми розвитку алергії.	2
Тема 45. Лабораторна алергодіagnostика. Нереагінкові прояви алергії. Принципи лікування алергопатологій.	2
Тема 46. Псевдоалергія. Невідкладні стани в алергології. Медикаментозна хвороба.	2
Тема 47. Імунне запалення та інфекційні хвороби.	2
Тема 48. Контроль змістового модуля 6. Засвоєння практичних навичок	2
Всього	38
Всього за 9 і 10 семестр	154

Методи навчання:

Пояснювально-ілюстративний (лекції, лабораторні заняття, бесіди), наочний (таблиці, спостереження, демонстрація знімків, схеми), практичний (виконання вправ).

Словесний (евристична та репродуктивна бесіда), наочний (схеми, алгоритми, прилади), тренувальний (виконання практичних навичок, відтворення техніки обстеження), практичний (аналіз знімків, результатів обстеження).

Лекції та практичні заняття з використанням технічних та інших засобів навчання, дискусії, ситуаційні вправи), самостійна робота.

Інтерактивний метод, навчальна дискусія, дослідницька робота, проблемно-пошуковий метод.

Проблемно-пошуковий метод, інтерактивний метод, навчальна дискусія, дослідницька робота, демонстрація.

Форми та методи оцінювання:

Усне опитування, тестовий контроль, виконання практичного завдання, модульна контрольна робота, екзамен.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Тема	Кількість годин
Змістовий модуль 1. «Основи діагностики, лікування та профілактики основних хвороб серцево-судинної системи» Підготовка до лабораторних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок. - Підготовка до практичного заняття за темою №1 «Есенціальна артеріальна гіпертензія. Нейроциркуляторна дистонія» - Опанування методикою вимірювання артеріального тиску. - Опанування методикою реєстрації та навичками інтерпретації ЕКГ за темою. - Підготовка до практичного заняття за темою №2 «Вторинні артеріальні гіпертензії». - Опанування навичками трактування даних ехокардіографії (ЕхоКГ) за темою. - Опанування навичками інтерпретації ЕКГ за темою. - Підготовка до практичного заняття за темою №3 «Атеросклероз». - Опанування навичками аналізу ліпідного спектру крові. - Підготовка до практичного заняття за темою №4 «Хронічні форми ішемічної хвороби серця». - Опанування навичками інтерпретації ЕКГ за темою. - Підготовка до практичного заняття за темою №5 «Гострий коронарний синдром (нестабільна стенокардія, гострий інфаркт міокарда)».. - Опанування навичками інтерпретації ЕКГ за темою. - Опанування навичками аналізу біохімічних показників крові (маркери некрозу міокарда). - Підготовка до практичного заняття за темою №6 «Легеневе серце. Тромбоемболія легеневої артерії». - Опанування навичками трактування даних ЕхоКГ за темою. - Опанування навичками аналізу коагулограми, Д-димеру. - Підготовка до практичного заняття за темою №7 «Вроджені вади серця у дорослих». - Опанування навичками трактування даних доплер-ЕхоКГ за темою. - Опанування трактування даних рентгенологічного дослідження органів грудної клітки за темою. - Опанування навичками інтерпретації ЕКГ за темою. - Підготовка до практичного заняття за темою №8 «Інфекційний ендокардит». - Опанування навичками трактування даних ЕхоКГ за темою. - Опанування навичками трактування мікробіологічного дослідження крові. - Опанування навичками трактування даних біохімічного дослідження крові (гострофазові показники, загальний білок та білкові фракції). - Підготовка до практичного заняття за темою №9 «Набуті вади серця».	12

- Опанування навичками трактування даних доплер-ЕхоКГ за темою. - Опанування трактування даних рентгенологічного дослідження органів грудної клітки за темою. - Опанування навичками інтерпретації ЕКГ за темою. 10. Підготовка до практичного заняття за темою №10 «Міокардити та кардіоміопатії». - Опанування навичками трактування даних ЕхоКГ за темою. - Опанування навичками трактування даних біохімічного дослідження крові (гострофазові показники, загальний білок та білкові фракції). 11. Підготовка до практичного заняття за темою №11 «Перикардити». - Опанування навичками трактування даних біохімічного дослідження крові (гострофазові показники, загальний білок та білкові фракції). 12. Підготовка до практичного заняття за темою №12 «Порушення ритму серця». - Опанування навичками інтерпретації ЕКГ за темою. 13. Підготовка до практичного заняття за темою №13 «Порушення провідності серця». - Опанування навичками інтерпретації ЕКГ за темою. 14. Підготовка до практичного заняття за темою №14 «Гостра та хронічна серцева недостатність». - Опанування навичками трактування даних ЕхоКГ за темою. - Опанування навичками трактування біохімічного дослідження крові (мозковий натрійуретичний пептид).	
Змістовий модуль 2. «Основи діагностики, лікування та профілактики хвороб кістковом'язової системи та сполучної тканини» Підготовка до лабораторних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок. 1. Підготовка до практичного заняття за темою №16 «Гостра ревматична лихоманка. Системні захворювання сполучної тканини (системний червоний вовчак)». - Опанування навичками трактування біохімічного дослідження крові (гострофазові показники, загальний білок та білкові фракції). 2. Підготовка до практичного заняття за темою №17 «Системні захворювання сполучної тканини (системний червоний вовчак)». - Опанування навичками трактування даних імунологічного дослідження крові (ANA, dsDNA, Sm-антиген). 3. Підготовка до практичного заняття за темою №18 «Системні захворювання сполучної тканини (системна склеродермія, дерматоміозит)». - Опанування навичками трактування біохімічного дослідження крові (гострофазові показники, загальний білок та білкові фракції, КФК). - Опанування навичками трактування даних імунологічного дослідження крові (SCL-70).	10

4. Підготовка до практичного заняття за темою №19 «Системні васкуліти». - Опанування навичками трактування біохімічного дослідження крові (гострофазові показники, загальний білок та білкові фракції). 5. Підготовка до практичного заняття за темою №20 «Ревматоїдний артрит». - Опанування навичками трактування даних імунологічного дослідження крові (РФ, анти-ЦЦП). - Опанування навичками трактування рентгенологічного дослідження суглобів за темою. 6. Підготовка до практичного заняття за темою №2 «Остеоартроз». - Опанування навичками трактування рентгенологічного дослідження суглобів за темою. 7. Підготовка до практичного заняття за темою №22 «Подагра». - Опанування навичками трактування біохімічного дослідження крові (сечова кислота). - Опанування навичками трактування рентгенологічного дослідження суглобів за темою. 8. Підготовка до практичного заняття за темою №23 «Анкілозивний спондилоартрит. Реактивні артрити». - Опанування навичками трактування серологічного дослідження крові. - Опанування навичками трактування рентгенологічного дослідження суглобів, сакроілеальних сполучень за темою.	
Змістовий модуль 3 «Основи діагностики, лікування та профілактики хвороб сечовидільної системи» Підготовка до лабораторних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок. 1. Підготовка до практичного заняття за темою №23 «Гломерулонефрити. Амілоїдоз нирок». - Опанування навичками трактування даних лабораторних методів дослідження (загальний аналіз сечі, добова протеїнурія, загальний аналіз крові, загальний білок та білкові фракції, креатинін, швидкість клубочкової фільтрації, холестерин, електроліти крові). - Опанування навичками трактування даних УЗД нирок за темою. 2. Підготовка до практичного заняття за темою №24 «Пієлонефрити. Тубулоінтерстиційний нефрит». - Опанування навичками трактування даних лабораторних методів дослідження (загальний аналіз сечі, аналіз сечі за Нечипоренко та Зимницьким, мікробіологічне дослідження сечі, креатинін, швидкість клубочкової фільтрації, сечова кислота). 3. Підготовка за темою практичного заняття №23 «Гостре пошкодження нирок. Хронічна хвороба нирок». - Опанування навичками трактування даних лабораторних методів дослідження (загальний аналіз сечі, загальний аналіз крові, загальний білок та білкові фракції, креатинін,	12

швидкість клубочкової фільтрації, електроліти крові).	
Всього	34
Змістовий модуль 4 «Загальні питання професійної патології.»» Підготовка до лабораторних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	12
1. Підготовка до практичного заняття за темою №25 «Пневмоконіози. Хронічний бронхіт та хронічне обструктивне захворювання легенів пилової етіології. Професійні хвороби органів дихання токсико-хімічної етіології.». - Опанування навичками визначення і оцінки рентгенологічних та спірографічних змін, які є характерними для пневмоконіозів та іншої «пилової» патології. 2. Підготовка до практичного заняття за темою №26 «Вібраційна хвороба та нейросенсорна приглухуватість. Висотна та декомпресійна хвороби. Професійні хвороби, зумовлені впливом електромагнітного випромінювання та ультразвуку, дією несприятливих факторів виробничого мікроклімату.» - Опанування навичками функціональної діагностики (палестезіометрії, альгезіометрії, капіляроскопії, холодової проби, аудіометрії) і оцінки їх результатів. 3. Підготовка до практичного заняття за темою №27 «Професійні захворювання, пов'язані з перенапруженням окремих органів і систем. Професійні нейротоксикози». - Опанування методами аналізу даних професійного анамнезу і санітарно-гігієнічної характеристики умов праці і використовувати їх у діагностиці професійного захворювання.	
Змістовий модуль 5. «Клінічна фармакологія» Підготовка до лабораторних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	12
1. Підготовка до практичних занять - Опанування наивчками вибирати необхідні лікарські засоби, адекватну лікарську форму та дозовий режим введення при призначенні хворим з основними патологічними синдромами. - Визначати основні методи клінічного дослідження хворих для оцінки ефективності і безпеки призначення лікарських засобів та аналізувати їх результати. - Використання основних параметрів фармакокінетики з метою раціонального призначення ліків. - Опанування навичками інтерпретації і враховування у клінічній практиці особливості клінічної фармакокінетики, фармакодинаміки, побічної дії та взаємодії основних груп лікарських засобів. - Проводити опитування хворих з метою збору лікарського анамнезу та передбачати можливість виникнення ускладнень фармакотерапії.	
Змістовий модуль 6. «Клінічна імунологія та алергологія» Підготовка до лабораторних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	12

1. Підготовка до практичних занять - Опанування навичками оцінки лабораторних результатів визначення імунологічних критеріїв аутоімунної патології. - Опанування навичками визначення необхідності проведення клініко-імунологічного обстеження подружжя при підозрі на імунозалежне безпліддя. - Інтерпретувати дані тестів по підбору донора та реципієнта для проведення трансплантації. - Опанування навичками діагностувати надгострий, гострий та хронічний кризи відторгнення при трансплантації органів та тканин. 34. Проводити диференційну діагностику кризи відторгнення та інфекційних ускладнень у хворих після трансплантації. - Оволодіти принципами імунотерапії та імунопрофілактики пухлин. - Опанування навичками визначення необхідного спектру імунологічних тестів для обстеження пацієнтів з імунозалежною патологією. - Опанування навичками трактування даних та основних принципів щодо інтерпретації даних лейкограми та імунограми з урахуванням клініки, періоду хвороби, імунологічного анамнезу тощо. - Опанування навичками оцінки впливу негативних дії факторів навколишнього середовища на імунологічні показники. 9. Виявляти клінічні ознаки декомпенсації місцевого імунітету. - Опанування навичками визначення необхідності проведення клініко-алергологічного обстеження. - Опанувати навичками виконувати шкіряні алергологічні тести (прік-, патч- тести). - Опанування навичками оцінки даних лабораторних алергологічних тестів. - Опанувати навичками визначати алергени з східними антигенними детермінантами для складання рекомендацій по алергологічній профілактиці. - Опанувати навичками виконувати пікфлуометрію та оцінці її показників. - Опанувати навичками призначати протиалергічні препарати, знати рецептуру основних антиалергічних препаратів.	
Всього	36
Всього за 9 і 10 семестр	70

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Вивчення освітньої компоненти передбачає постійну роботу студентів на кожному занятті. Середовище під час проведення лекційних та лабораторних робіт є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Студенти не повинні спізнюватися на заняття. Усі студенти на лабораторних роботах відповідно до правил техніки безпеки мусять бути одягненими в білі

халати. Перед початком заняття студенти повинні вимкнути звук засобів зв'язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо).

Студенти повинні здійснювати попередню підготовку до лекційних та лабораторних занять згідно з переліком рекомендованих джерел. До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note) для проходження тестування та роботу з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки

(https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному лабораторному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

Сукупність знань, умінь, навичок, компетентностей, які набуті здобувачем у процесі навчання з кожної теми орієнтовно оцінюється за такими критеріями:

- 5 ("відмінно") – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- 4 ("добре") – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

- 3 ("задовільно") – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

- 2 ("незадовільно") – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Здобувач має отримати оцінку на кожному лабораторному занятті. У разі пропуску лабораторного заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання лабораторних занять, але не пізніше останнього тижня у відповідному семестрі. Якщо здобувач пропустив більше, ніж 3 практичні заняття, він має отримати дозвіл на їх відпрацювання у деканаті.

Відвідування занять здобувачами є обов'язковим та дає можливість отримати задекларовані у Галузевому стандарті спеціальності 222 Медицина та у освітній програмі «Медицина» загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) або може бути відпрацьоване на консультаціях відповідно до встановленого порядку.

Формою підсумкового контролю у 9 семестрі є залік. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність при вивченні ОК становить 200 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (далі – СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-бальною шкалою таким чином:

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Недостатньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Залік виставляється за результатами поточної роботи здобувача за умови, що здобувач виконав ті види навчальної роботи, які визначено цим силабусом. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 200 балів).

У випадку, якщо здобувач набрав менше, ніж 120 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 200. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

У 10 семестрі здобувачі освіти складають іспит (максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, на іспиті – 80 балів. Підсумковий бал формується як сума цих балів $120+80=200$ балів).

Формою підсумкового контролю є екзамен. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 120 балів. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-бальною шкалою відповідно до таблиці 2

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом (диференційованим заліком)

4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	Менше 3	Недостатньо
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

З освітньої компоненти складання екзамену для усіх здобувачів є обов'язковим. На екзамен виносяться усі програмні питання дисципліни, які здобувачі вивчали у третьому та четвертому семестрах.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 80 балів. Остаточна екзаменаційна оцінка складається з двох частин: 1) екзаменаційного тестування та 2) практичної і теоретичної частини. Екзаменаційне тестування оцінюється від 0 до 20 балів, проводиться двічі за процедурою ліцензійного іспиту КРОК, який проводиться у Центрі інформаційних технологій та комп'ютерного тестування університету. З двох тестувань студентів, буде врахований кращий результат. При отриманні позитивної оцінки на першому тестуванні (більше 60,5% правильних відповідей) студент має право не проходити друге тестування. Результати від 60,5% до 100% правильних відповідей конвертуються у бали від 12 до 20 наступним чином:

60,5-62%	12 балів	71-75%	15 балів	86-90%	18 балів
63-65%	13 балів	76-80%	16 балів	91-95%	19 балів
66-70%	14 балів	81-85%	17 балів	95-100%	20 балів

Отримані бали додаються до екзаменаційної оцінки (яка включає теоретичну і практичну частину та оцінюється від 0 до 60 балів) та формують остаточну екзаменаційну оцінку на екзамені.

На екзамен виносяться усі основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та умінь синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних завдань.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума поточної оцінки (максимум – 120 балів) та екзаменаційної оцінки (максимум – 80 балів) і становить 200 балів.

У випадку, якщо здобувач набрав підсумковий бал менший, ніж 120 балів, він складає екзамен під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, зберігаються, а здобувач при перескладанні екзамену може набрати максимум 80 балів. Підсумковий бал при цьому формується шляхом додавання поточних балів та екзаменаційного балу і становить максимум 200 балів.

Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Оскільки освітня компонента входить до ліцензійного іспиту КРОК, викладач, декан,

проректор або ректор визначають терміни обов'язкових контрольних тестувань, ректорських контрольних тестувань з метою визначення рівня підготовки здобувачів освіти з дисципліни до ліцензійного іспиту КРОК.

У разі наявності диплома молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра) можливе зарахування (перезарахування) певної кількості годин відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі наявності документа, що засвідчує навчання на сертифікованих курсах, онлайн-курсах, які дотичні до тем дисципліни, можливе зарахування певної кількості годин (за попереднім погодженням з викладачем), відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання курсу відбувається в команді освітнього середовища Microsoft Office 365 відповідно до Положення про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачу необхідно дотримуватися морально-етичних правил: не пропускати аудиторних занять (у разі пропуску – причину підтвердити документально); не привласнювати чужу інтелектуальну працю; у разі цитування наукових праць, методичних розробок, результатів досліджень, таблиць та ін. необхідно вказувати посилання на першоджерело.

Викладач і здобувач освіти мають дотримуватись ст. 42 Закону України «Про освіту». Усі здобувачі освіти повинні ознайомитись із основними положеннями Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки та Ініціативою академічної доброчесності та якості освіти – Academic IQ.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо з об'єктивних причин заняття пропущене, здобувач повністю відпрацьовує тему лабораторного заняття в присутності лаборанта та чергового викладача, що включає всі види активності здобувача та всі види його оцінювання, передбачені цим силабусом. День та години відпрацювання визначаються графіком консультацій, який оприлюднюється.

У випадку невиконання та не відпрацювання лабораторних робіт студент не допускається до підсумкового контролю та його підсумковий бал за поточний семестр не визначається.

Терміни проведення іспиту, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії. У разі не складання іспиту, студент може перездати його двічі.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів за залік або екзамен.

V. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів,
де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
170–200	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	Задовільно	D	непогано
122–129	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

**Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів,
де формою контролю є залік**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
122–129	
1–121	Незараховано (необхідне перескладання)

Під час переведення та поновлення у Волинський національний університет імені Лесі Українки здобувачів освіти, які не навчалися за кредитно-модульною системою, отримані ними оцінки за 100-бальною шкалою переводяться у шкалу ECTS та 200-бальну шкалу відповідно до таблиці.

**Шкала конвертування оцінки здобувачів освіти з ОК з 100-бальної у 200-бальну
систему оцінювання**

Оцінка в балах за 200- бальною шкалою	Оцінка в балах за 100- бальною шкалою	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
			оцінка	пояснення
170–200	90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	75–81	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	67–74	Задовільно	D	непогано
122–129	60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

При перезарахуванні підсумкової оцінки з 100-системи оцінювання у 200 з ОК переведення здійснюється за мінімальним значенням.

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Передерій В.Г. Основи внутрішньої медицини: [підручник для студентів вищ. мед. навч. закладів IV рівня акредитації]. Т. 2: Захворювання системи кровообігу. Ревматичні хвороби. Захворювання нирок. Загальні питання внутрішньої медицини / В.Г. Передерій, С. М. Ткач. - Вінниця: Нова книга, 2009. - 781 с
2. Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Частина 1. Розділи 1-8: підручник / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін. – Київ, Медицина., 2019. – 680с.
3. Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Частина 2. Розділи 9-24: підручник / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін. /– Київ, Медицина., 2019. – 584с + 6 к.вкл.

4. Внутрішня медицина: Порадник лікаря загальної практики: навчальний посібник. / А.С. Свінцицький, О.О. Абрагамович, П.М. Боднар та ін.; За ред. проф. А.С. Свінцицького. – ВСВ «Медицина», 2014. – 1272 с. + 16с. кольоров. вкл.
5. Диференціальна діагностика основних синдромів при захворюваннях органів дихання та додаткові матеріали з фтизіатрії: Навчальний посібник / За ред. проф. Л.Д. Тодоріко – БДМУ Чернівці: Медуніверситет, 2011. – 320 с.
6. Практикум з внутрішньої медицини: навч. пос. / К.М. Амосова, Л.Ф. Конопльова, Л.Л. Сидорова, Г.В. Мостбауер та ін. – К.: Український медичний вісник, 2012 р. – 416 с.
7. Тодоріко Л.Д., Бойко А.В. Основні синдроми й методи обстеження в пульмонології та фтизіатрії: Навчальний посібник для самостійної роботи студентів старших курсів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. – Київ: Медкнига, 2013. – 432 с.
8. Професійні хвороби / В. А. Капустник, І. Ф. Костюк, Г. О. Бондаренко та ін. ; за ред. проф. В. А. Капустника, проф. І. Ф. Костюк. – 5-е вид., переробл. і доповн. – К. : ВСВ «Медицина», 2017. – 536 с
9. Клінічна фармакологія : [підручник] / за ред. О. М. Біловола ; О. М. Біловол, І. І. Князькова, І. В. Базалєєва та ін. - Вінниця : Нова Книга, 2021. - 541 с.
10. . Бажора С.Ф. Клінічна імунологія та алергологія: підручник / Бажора С.Ф. - Вінниця: Нова книга, 2014.

Додаткова

11. Гуцаленко О. О. Гематологія: навчальний посібник [для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації, лікарів-інтернів і сімейних лікарів] / Ольга Олексіївна Гуцаленко; МОЗУ, УМСА. - Полтава : Верстка, 2012. - 695 с
12. Сучасні класифікації та стандарти лікування розповсюджених захворювань внутрішніх органів / За ред. Ю.М. Мостового. – 13-те вид., доп. – і перероб. Вінниця: ДП «Державна картографічна фабрика», 2020. – 582 с.
13. Денисюк В. І. Доказова внутрішня медицина: підручник /В. І. Денисюк, О. В. Денисюк. – Вінниця : Державна картографічна фабрика, 2011. – 926 с

Інтернет-ресурси

1. <http://moz.gov.ua/>
2. <http://umsa.edu.ua/>
3. <https://www.facebook.com/groups/1886783128212266/?ref=bookmarks>
4. <http://www.medliter.ru/?page=list&id=49>
5. <http://www.medscape.com/gastroenterology>
6. <http://ukrgastro.com.ua/>
7. <http://www.gastroscan.ru/>
8. <http://www.worldgastroenterology.org/>
9. http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20070319_128.html
10. <http://www.ginasthma.org>
11. <http://www.goldcopd.com>
12. <http://www.medscape.com/pulmonarymedicine>
13. <http://health-ua.com/>
14. <https://medprosvita.com.ua/>
15. <https://www.umj.com.ua/> European LeukemiaNet recommendations for the management of chronic myeloid leukemia: 2013/
16. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4915804/> 29 Chronic myeloid leukemia: ESMO Clinical Practice Guidelines for diagnosis, treatment and follow-up /

17. http://annonc.oxfordjournals.org/content/23/suppl_7/vii72.full Chronic Lymphocytic Leukaemia: ESMO Clinical Practice Guidelines /
18. <http://www.esmo.org/Guidelines/Haematological-Malignancies/Chronic-Lymphocytic-Leukaemia> Guidelines for the diagnosis and treatment of chronic lymphocytic leukemia: a report from the International Workshop on Chronic Lymphocytic Leukemia updating the National Cancer Institute Working Group 1996 guidelines /
19. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/18216293>
20. <http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr.html>
21. http://www.ifp.kiev.ua/doc/metoddoc/metodrec_ukr.htm
22. <https://www.ersnet.org/>
23. <https://www.ueg.eu/home/>